

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 18 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru România pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 34.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fil., — de două-ori 24 fil., — de trei-ori 36 fil.,
rândul cu litere garmond.

Indemnăm și rugăm pe toți alegătorii români, să se grupeze cu încredere în jurul candidatului național din cercul electoral la care aparțin, și să lucreze din toate puterile ca să-l scoată învingător din urnă la alegerile care au să se facă în curând. In cercuri, în care candidatul trimis din partea comitetului executiv electoral nu întrunește încrederea poporului în măsura care este necesară, să nu se mai facă greșala prea obișnuită la noi, că oamenii se trag la o parte și lasă terenul pe seama contrariului, ci conducătorii întrunească de urgență în conferință, și facă o candidatură, mai potrivită, notându-și faptul comitetului executiv electoral, care sigur că nu se va supăra, fiindcă scopul nu e să între anumite persoane în dietă, ci scopul e, ca cercurile românești să trimită deputați români la dietă și încă pe cei mai buni dintre cei buni ai noștri. În urnă e de dorit, ca pentru chestia steagului și pentru a ne arăta țaria cu care ținem la postulatele și aspirațiunile noastre naționale, să se pună candidați români și în cercuri în care Românii sunt în minoritate. Locuina să ne fie de astădată următoarea: *Voturile Românilor să se dea numai candidaților români!*

Alegerile.

Sibiu, 18 Aprilie n.

Dupăcum s'a spus într'un număr mai recent al ziarului nostru, alegerile pentru dieta țării se vor face în zilele dintre 29 Aprilie și 8 Mai n. e.

În urma acestui fapt, comitetul electoral executiv al partidului național român a ținut consfătuire, împreună cu foștii deputați naționali în Budapesta, la începutul săptămânii trecute, și a făcut candidările de lipsă pentru cercurile electorale românești. Totodată a adresat apoi și un apel călduros către alegătorii români din Ungaria, în care enunță, că *partidul național*

român stă neclintit pe temeiul programului său politic din trecut și pe baza acestui program intră în luptă electorală pe întreaga linie.

Dieta viitoare va avea să facă o nouă lege electorală, pe baza sufragiului universal, reclamat și de partidul național român; și iarăși, dieta care se va forma pe baza noiei legi electorale va trebui să facă rezolvarea chestiei naționale în mod drept și echitabil.

Eată de ce deci fiecare membru al partidului național român trebuie să înțeleagă, că „dela purtarea sa la alegerile ce ne stau înaintă atârână soartea sa, a familiei și a neamului întreg”. Fiecare să-și dea votul numai pentru candidatul partidului național, iar unde nu este candidat național, pentru candidatul admis din partea delegațiunii electorale a comitetului, constituită cu sediul în Arad.

Acesta e pe scurt cuprinsul apelului comitetului electoral executiv al partidului național român, adresat alegătorilor români din Ungaria.

A mai dat apoi și clubul parlamentar al naționalităților un apel către alegătorii Români, Slovaci și Sârbi din Ungaria, în care sunt chemați toți la luptă electorală, dându-și voturile pentru candidații recomandați din partea partidelor naționalităților înfrățite: română, sârbă, slovacă.

E rândul acum la alegători, ca ei să-și facă datorința, însușindu-se pentru cauză și pentru candidații trimiși lor din partea comitetului.

Și fiind vorba despre candidați, nu putem să nu ne exprimăm părerea de rău, că și de astădată, ca în anul trecut, candidările s'au făcut în mod prea pripit, fără a fi fost ținute în vedere toate împrejurările care trebuie să fie luate în considerare la astfel de acte însemnate, în prima linie împrejurarea, că respectivul să fie cunoscut și cu trecere în cercul în care-și pune candida-

tura, pentru că oricum, dar poporul identifică cauza cu persoana, și nu se poate însuși pentru cauză dacă nu-l însușește persoana aceluia care susține cauza. Oricât de bun și de valoros să fie un fruntaș din Ardeal de ex., dacă e pus candidat într'un cerc din Banat, nu va provoca la popor însușirea pe care ar provoca-o un candidat de aceeași valoare din Banat, pe care poporul îl cunoaște.

Mai e apoi și o altă împrejurare. Deputația pentru noi nu e sinecură, nu e azil pe sama celor necăpătuți, ci e onoare și sarcină deodată. Mare onoare și grea sarcină, pe care are să o poarte numai acela care e în stare să o poarte. Lupta noastră parlamentară e așa și va fi așa, că acolo, în dieta țării, avem trebuință numai de generali, nu de gregari. Gregarii au teren de luptă în afară de parlament. Am fi dorit deci, ca candidările să fi fost făcute astfel, ca în parlament să între într'adevăr ce avem mai bun, numai bărbați cu greutate, fie și mai puțini, iar nu începători, oameni neisprăviți, cari pot să fie foarte buni ca oaste, ca soldați de rând, nu însă ca conducători. Scurt, pe lista de candidare, trimisă și nouă, am văzut multe nume onorabile, vrednice de toată încrederea, dar am văzut și nume cari puteau să lipsască, nu pentru că n'ar fi destul de onorabile, ci pentru că grație cerului, avem azi cu zecile nume mult mai de preț și mai cunoscute decât ele, nume purtate de oameni cari au un trecut oarecare în urma lor, ale cărui puncte luminoase le formează prudența, tactul bun și firmitatea de caracter, prin urmare ne ofer și garanții, că ajunsă în mâinile lor, în mai bune mâini ar fi fost depusă apărarea cauzei naționale române decât în mâinile celor ce n'au dat încă nici o probă despre destoinicia lor în purtarea armelor cu cari să câștigă luptele parlamentare.

Înțelegere cu Românii.

Suntem informați, că domnul ministru-prezident Wekerle a fost la sine pe astăzi (Mercuri) d. a. la orele 4 pe mai mulți fruntași ai politicii române din statul ungar la o conferință. Au primit invitație de a se prezenta la această consultare următorii domni: *Exzellenza* Sa domnul Arhiepiscop și Metropolit Ioan Metianu, Parteniu Cosma, Gheorghe Pop de Băsești, Dr. Teodor Mihalvi, Dr. Vasile Lucaciu, și Coriolan Brodicianu. *Exzellenza* Sa Metropolitul Ioan și dl P. Cosma urmând invitați au plecat ieri, Marți, d. a. la Budapesta.

Chestiunea cantorilor bisericești.

I.

Nimbul unei instituții stă în strânsă legătură cu respectul de care se bucură persoanele ce conduc instituția. Acela persoanelor se resfrânge de regulă și asupra instituției. Din această premisă porcând, țința noastră a tuturor trebuie să ridicarea la nivelul recerut de spiritul timpului a întregului personal bisericesc nostru — dela cel din armă până la cel mai superiori servitori ai bisericii.

Clerul nostru s'a și ridicat în timpul din urmă la nivelul recerut. Cu vrednicie poate stă alături cu oricare președinte al altor biserici. Puținele excepții nu împoartă. A rămas deschisă însă chestiunea celui alt personal bisericesc din parohii, și în special chestiunea „cantorilor”, a cântăreților bisericești.

Dacă este important pentru biserică să aibă preoți culți și devotați binelui biserice, apoi tot atât de important e, să aibă și cantori ce țin cu decență postu ce-l ocupă. În biserică noastră știm, că un serviciu ori funcție bisericească nu se poate îndeplini cu pompa recerută de tipicul bisericesc, dacă nu participă în aceeași și cantorii. Atât de necesară este cooperarea lor, încât fără ea preotul nu prea poate face nimic, fie el cine va fi. Cine va contesta acum îndreptățirea de a cânta să înbunătățim poziția acestei „măști drepte” a preoților?

FOIȘOARĂ.

Sfântul Marele Mucenic Gheorghe, Purtătorul de biruințe.

(Urmas).

Dioclețian împăratul, cântând cu mână la sfântul, cu glas întărit strigând i-a dat vorba și a poruncit celor ce erau de față să-l bată peste gură, ca să se învețe (zicea el), a nu ocări pe împăratul.

Gheorghe bătut cu vino de bou. Ne mai știm firimul ce să înceapă cu mucenicul, a poruncit de l-a bătut pe Gheorghe cu vino de bou, până s'a făcut trupul lui numai o rană. Și curgea sângele și oriu din ranile lui, și carnea lui cădea bucăți, bucești pe pământ.

Și aceste chinuri în cumplite dureri le suferă Gheorghe fără murmur. El nici nu se vâieță și nici măcar nu suspină.

Aceasta văzându-o împăratul mai mult se minună și zicea către cei din împrejurul său: Cu adevărat, bărbăția și răbdarea acestuia, pe care n-o arată Gheorghe este peste firea omenească. Aici nu poate fi decât o meșteșugire vrăjitorescă.

Gheorghe otrăvit. Vorbelor împăratului a răspuns cu grabă Magnentie, zicând: Este aici un iscusit vrăjitor, care de vei porunci, cred eu, că va birui pe Gheorghe și-i va face de rușine toate vrăjile, cu ajutorul cărora își bate joc de tine, iar însuși Gheorghe ți-se va supune.

Și, îndată, după porunca împăratului s'a adus acel vestit vrăjitor, a cărui nume era Atanasie. Pe acesta văzându-l împăratul i-a zis: Dacă cumva n'ai fost față să vezi, de bună seamă vei fi auzit și tu, ce a făcut aici acest spurcat vrăjitor Gheorghe. Cum a făcut el ceeace a făcut, voi vrăjitorii știți.

Deci: ori să biruești pe acest nelegiuit stricându-i vrăjitoriile și silindu-l să se inchine nouă, ori cu fermecate otrăvi de grabă să-l perzi, ca moartea să-i vină din însuși meșteșugul lui necurat.

Vrăjitorul s'a și făgăduit că a doua zi va împlini porunca împăratului.

A doua zi a stat împăratul la judecată într'un loc ridicat, ca să poată fi văzut de multă lume. Acolo a mers și vrăjitorul Atanasie. Acesta a adus și a arătat împăratului două vase cu beuturi fermecate de el. Unul din aceste vase, arătându-l împă-

raturului, a zis: Dacă voești, împărate, ca Gheorghe cu mare grabă să se plece voinței tale, din această beătură să-i dai să bea. Apoi arătându-i pe celalalt a zis: iar dacă voești, ca înaintea ta să cadă mort numai decât, din această beătură să-l adăpi.

Deci împăratul a poruncit de s'a adus înaintea sa până acum nebiruitul Gheorghe, căruia i-a zis: Acum, Gheorghe, să ști că s'a sfârșit cu vrăjile tale. Apoi a poruncit ca cu sila să-i toarne în gură beătură din vasul, pe care vrăjitorul îl arătase întâiu. Dar mucenicul a luat însuși beutura și a beut-o fără silă și fără să sufere vre-o vătămare.

Așteptând zadarnic împăratul ca să se împlinească făgăduința vrăjitorului, mai pe urmă a poruncit ca să-i dea lui Gheorghe și din al doilea vas. Sfântul însă a întins însuși mâna, a luat vasul și a înghițit toată otrava dintr'insul rămânând deplin sănătos.

Și s'a mirat împăratul și s'a mirat întregul adunare de vrăjitori stetea zăpăcit minunându-se că el cum otrava cea omoritoare nu se arăta o putere asupra mucenicului.

După un clas de zadarnică așteptare ca otrava să omoreze pe aceluși, împăratul

rușinat de neisbânda sa, i-a zis: Până când ne vei face să ne minunăm de faptele tale Gheorghe. Când ne vei spune adevărul, ca să aflăm cu ce fel de meșteșuguri diavolești batjocorești încercările noastre de a te supune prin munci și faci ca otrăvile să nu te vatăme? Spune ne adevărul, că vom să te ascultăm cu blândetă.

La această întrebare fericitul viuțar a răspuns: Să nu socotești, împărate, că noi cu născociri omenești disprețuim minunile. Puterea noastră este însuși Cristos Dumnezeu nostru, care ne ajută și ne apără câtă vreme nădăjdum într'insul. Căci el însuși ne-a încredințat, că de vom crede într'insul cu toată inima și ne vom pune nădejdea într'insul, ne va da putere să facem minuni cum el a făcut, adică: pe orbi să-i luminăm, pe bolnavi să-i vindecăm, surzilor să le dăm auzire și schiopilor umblare; pe morți să-i înviem și, de vom boi otrăvuri, nevătămați să rămânem.

Sfântul vrăjitorului. Auzind acest răspuns împăratul s'a întors spre vrăjitorul Atanasie și i-a zis: Tu ce zici la asta?

— Mă minunez, răspuns vrăjitorul, cum îndrăznește acesta să-mi bată joc de blândetele tale spunând minciuni, ca car

În îngrijit, ca preoții să-și cultive necesară chemarea lor, șasezeci mii de cerce, — asigurată și mijloacele necesare pentru existență. Această biserică are datina să se facă începutul și pentru regularea pomilor și cantonilor și asigurarea lor.

Aceasta o cere dela noi echitatea. Nu se să lăsa în stare deplorabilă, de pe o parte alături cu preotul muncitor, domnului. E interes bine biserică regulă afacerea aceea. Raportul dintre preot și cântăreț este cel dintre corp și membrele sale. Și e înțelegător păcat bisericii, când vedem, că din elementele se reconstituie aceste membre. Pe la multe biserici posturile de cantor nu se pot umple, pentru că în comună se se ală mai un cântăreț bisericesc. Se dă din comuna străine câte o persoană „cântăreț”. În alte locuri sunt, ce e cântăreț, dar cerând dela ei să conștientizeze după tipic, ori să știe melodiile bisericești, se cere un lucru zadarnic, pentru că n-au idee despre toate acestea. De cântare melodică și executată în mod mai artistic, nu fac vorbă, căci la aceste de loc nu se pricepe cei mai mulți, și nu au totalitatea cantonilor actuali. Cântăreții din buni și bătrâni s-au rărit, și generația mai nouă nu prea are oprită a ambula după ceva instrucție artistică în cântări. Așa se face treaba, că multe din bisericile noastre pentru omul de cântăreț, e curat chin și tortură a petrece și a asculta serviciul divin până la sfârșit. Căci a susține, că dacă mai cerească și public aceste biserici, le deservesc sigur din datină ori datorită creștinăriei, nu însă din motivul că s-ar putea edifica cineva sufletește. E de mirare, că în astfel de biserici preoții petrec cu cantorul și doi-zece ani?

E puternică influența artei. Bisericile deposedate cântăreți la locul lor, nu vor fi nici când lipsite de public evlavios.

Susținea teza, că cauza cercetării ne-regulate a bisericilor din partea credincioșilor, între altele multe cauze, își are explicația și în executarea defectuoasă a cântărilor bisericești. Pentru acest cuvânt se susține mai sus, că este interes bine începutul al bisericilor să se reguleze chemarea „cantorilor”. Și adaug, că nu numai este interes bisericesc regularea dintr-o biserică, ci formează chestiune actuală și urdă biserică.

Într-adevăr! Până când vom mai suferi stări neregulate? Înzadar avem preoți cu onoare superioară, căci dacă nu înfloresc în comune și arta cântărilor bisericești, rezultatul va fi foarte dubiu.

Crede că va scăpa din mâinile tale. Că deși noi nenumărate faceri de bine dela muritorii Dumnezeu în toate zilele priod, n-am auzit ca vreodată să fi înviat pe vreun mort; iar acest amăgitor se naște în un om mort, despre care fără de rugă, zice că este Dumnezeu adevărat și că face lucruri mari și minunate. Iară de vremece înaintea noastră a tuturor, el s'o lăudă că Dumnezeu lui, omul cel mort, este factor de minuni, și cumcă ceice cred într-însul au fost puterea să facă și ei minuni, chiar să învie morții: deci să învie și acest lăudăros Gheorghe un mort alături înaintea și a noastră a tuturor, și apoi ne vom închina înaintea Dumnezeului lui, ca înaintea unui atotputernic. Iată, dacă vorbi, eolo nu departe, un mormânt proaspăt, într-oare de câteva zile e înmormântat unul pe care eu l-am cunoscut. Pe acela de-și va învia Gheorghe, cu adevărat ne va birui, iar de nu-l va învia ne va fi dovadă, că este un lăudăros amăgitor.

Împăratului i-a plăcut sfatul vrăjito-ului și a poruncit muncicului să-și dovedească vorbele prin faptă să învie pe mortul din mormântul acela. Iar Magnentie, prietenul împăratului, deslegând pe Gheorghe i-a zis: Acum, iubite Gheorghe, arată-ți puterea, fă minunea, și pe toți ne vei aduce la credința în Cristos.

Va urma.)

Parcă aud cum se va riposta aserțiunilor mele cu fraza: „Preoții destoinici totdeauna se știu îngriji de cântăreți buni ai bisericii, și dacă nu au și-i formează din tineret”.

Foarte m'aș bucura, dacă teza s'ar putea astfel formulă. Experiența zilnică dovedește însă ca regula aceasta are foarte multe excepții, mai bine zis: excepțiile formează regula.

Pedeca mare ce se pune în calea preoților este lipsa de școală muzicală, mai bine zis lipsa de aptitudini muzicale la ei. Cel puțin 50% din ei nu sunt cântăreți și nu pot instrui pe alții în cântări. Ce pot face astfel de preoți? Cum își vor forma cantorii de cari au lipsă? Cu învățătorii stă treaba pe tocmă. Pe deasupra, învățătorii moderni, de când li-s'au înmulțit peste măsură oarele de prelegeri, nu se mai ocupă cu învățarea melodiilor bisericești, ba nedeobligându-i regulamentele noastre școlare existente la nimic în privința aceasta, nu țin în timpul din urmă nici strane în biserică, escelând prin absențări dela serviciile di vine. Zace la mijloc — tot cu pedecă — și indolența ce se observă în multe părți la preoți și poate și puțin egoism mai este la mijloc. Nu ca recriminație, nici „hulă” la adresa preoției, pe care o stimmez și blamându-o, pe mine însumi m'aș blama, căci și eu sunt preot, ci din datorință trebuie să dau la acest loc expresie opiniei înrădăcinată în multe părți că adevărat preoții nu rivnesc din destul să aibă „cantorii” buni, căci cantorii „buni” sunt mai „scumpi”.

Fie cum va fi, adevăr pozitiv rămâne că biserică nu poate tolera, ca să fie atât de mașter tractată cauza cântărilor bisericești. Dăinuind multă vreme stările nesigure de azi, ne putem ușor pomeni cu faptul împlinit, că câte biserici atâtea feluri de melodii să avem, — complet chaos.

Cel dintâi impuls spre îndreptare l'a dat autoritatea noastră bisericească, conzistoriul arhidiecezian, când prin un cercular trimis preoției, a poftit-o a înființa școli de cântări, prin centre mai însemnate. În câteva locuri — cum au l — s'au și format astfel de școli.

Începutul este laudabil. Și dacă mișcarea ar fi intensivă — probabil că rezultatele ar întrece așteptările ce se leagă de inițiativă. Din nefericire mișcarea n'a luat nici proporțiile unei lovite de zefir, necum s'a devină valuri: simptom nu prea îmbucurător.

După a mea părere mișcarea ar fi mai generală și mai ducătoare la scop, dacă din centru s'ar angaja și trimite din timp în timp și în centre determinate profesori de cant, cari nu numai cântările bisericești să le perfecționeze, ci să instruiască aspiranții de cantori și în arta muzicală și să încerce cu ei a forma coruri bisericești prin comunele noastre.

Prin acest metod ar fi uniformă purcederea, și ar fi și generală mișcarea, pentru că autoritatea bisericească sigur nu ar lăsa fără instrucție nici un colț d'n întinsul arhidiecezei.

Jertfe materiale ar recere, nu-i vorbă, purcederea, dar rezultatul moral ar răsplăti jertfele materiale.

Foarte ușor se poate ezece planul când în comunele mai fruntașe se instituie acei învățători, cari se poată fi tototăți și profesori de cant bisericesc pentru fitorii cantori din jurul locului.

Privitor la atestatele de calificare ale cantonilor, ce le estradau protoprezbiterii, să se enunțe prin decis din partea congresului ori sinodului arhid., că acele numai acelor persoane se pot estrada, cari au cercetat vreun curs cantoral și cari pot dovedi, că au aptitudini a înființa și coruri bisericești. Să se interzică apoi a mai putea figura de cantori cei ce nu au calificarea formală.

Foloasele unor astfel de măsuri se fac evidente dela sine, și nu-i lipsă a le înșira aci...

Aviz.

Biroul comitetului executiv al partidului național român este — pe timpul, cât vor decurge alegerile — în Arad. Adresa biroului: Dr. Ioan Suciu, Arad, Calea arhiduc. Iosif nr. 7.

Toate știrile referitoare la mișcările electorale din cercuri și comune românești sunt a se trimite pe această adresă a biroului.

Aderenții partidului național român sunt rugați a ne informa imediat, prin depeși ori epistole express, despre toate ce sunt în legătură cu alegerea de deputat în cercul lor și a descoperi purtarea poporului și ținuta frunțașilor din comuna.

Ceice doresc deslășiri, informațiuni, sau îndrumări din partea comitetului executiv, asemenea au a se adresa susnumitului birou, pe adresa indicată.

Să știm unii de alții, iar conducătorii noștri de toți, asta să ne fie na-ntea ochilor!

Mișcări electorale.

Din Ocna-Sibiului primim știrea, că eri, Marți, la orele 4 d. a. și-a ținut acolo vorbirea-program candidatul de deputat naționalist, domnul Dr. Aurel Cosma, care și la ultimile alegeri fusese candidatul naționalist român al acestui cerc.

Adunarea alegătorilor români din Ocna, convocată în acest scop, a fost bine cercetată, iar vorbirea domnului candidat a fost primită cu generale aprobări și aclamări. Bine primite au fost și vorbirile celorlalți oratori, cari au luat cuvântul după domnul candidat pentru a-l recomanda sprijinului alegătorilor români din Ocna, ale domnilor Nicolae Ivan, asesor conzistorial în Sibiu, și Isaia Popu, paroh în Ocna, și este speranță, că de astădată nu se vor mai afla oi rătăcite între alegătorii români din Ocna, cari să-și dea votul pentru candidatul străin de neamul lor. ci toți vor vota pentru candidatul național român, pentru dl Dr. Aurel Cosma.

În cercul electoral al Orăștiei a fost candidat Luni cu mare însuflețire domnul George Pop de Băsești, președintele comitetului executiv electoral al partidului național român.

Pe astăzi, Mercuri, a fost convocată adunarea electorală a Românilor din comitatul Caraș Severin în Bănat, pentru a face candidările pentru toate cercurile de alegere din comitat.

Candidații de deputați români din comitatul Aradului, unde candidarea făcută de comitetul executiv a fost cea mai norocoasă dintre toate, se află prin cercuri, pentru a se prezenta poporului și a-i cere sprijinul.

NOUTĂȚI.

Congregație În 20 Aprilie n. la orele 10 se țin adunare generală extraordinară în sala mare comitatensă a comitatului Sibiu, pentru a se lua dispozițiile necesare cu privire la efectuarea alegerilor pentru dietă.

Ministru nou. Foaia oficioasă de Duminecă publică scrisoarea domnitorului, prin care absolvă pe ministrul-președinte de sarcina ministerului de honvezi și numește ministru de honvezi pe generalul Jekelfalussy Lajos. Acesta a și intrat în partidul lui Wekerle și a luat parte la consfățuirile referitoare la alegerile apropiate

Recrutarea. În ministerul de honvezi s'au pornit lucrările pentru asentări. Aceste se vor stabili probabil pe jumătatea primă a lunii Iunie. Cei asentați vor intra în serviciu în 15 Iulie sau 1 August. După seceriș va fi a doua asentare, la care se vor prezenta cei din anul acesta. Aceștia vor intra sub arme în Novembre.

Himen. Dr. Sebastian Stanca, colab. int. al ziarului nostru s'a logodit cu doăra Marioara Munteanu din Ocna-Sibiului.

Criză în Sârbia. Guvernul din Sârbia iar și-a dat abdicarea. A cerut dela regele ca să delăture din mână pe toți conșurții, cari au omorât pe Alexandru și Draga. Regele nu s'a putut decide să facă acest pas și așa întreg biroul a dimisionat. Se amintește și acea motiv, că guvernul acesta nu-i în stare să încheie tractatele cu Austro-Ungaria și de aceea a fost silit să demisioneze.

Dar pe seama școlii noastre din Turda. Direcțiunea institutului de credit și economii „Arieșana” din Turda a ținută plenară din 24 Februarie și a ținută sub conducerea președintelui, domnului numitului institut a domnului de Bardsos, a votat din suma destinată pentru scopuri filantropice școlii noastre din Turda 100 cor. Fapta bună vom vesti de sine.

† Gheorghe Nistor, învățător la școala confesională gr. ort. română din Părcăreni, a decedat Vineri, în 31 Martie v. în etate de 62 ani.

Teatru. Opera germană care și-a început ciclul de 12 reprezentațiuni în ziua primă de s. tele Paști cu renumita operă L-heng în este compusă din artiști renumiți. Luni sara s'a dat Margarethe (Faust), iar Marți sara Rigoletto — toate cu un succes desăvârșit. Publicul distins și numărul a rămas pe deplin satisfăcut. Cu deosebire mult au fost aplaudați tenoristul Martin Volker, sopranele: Bertha Volker și Marie Fuchs, altista Rosa Fridrich, baritonul Siegmund Hecker, basistul Franz De-gen etc.

Această trupă pe cum aflăm, după finirea ciclului anunțat aicea și la Brașov, va trece în România, fiind deja angajată a da mai multe reprezentațiuni în București pe timpul expoziției.

Ordinul fostului ministru Kristoffy. prin care acesta a oprit vinderea foilor pe stradă a fost retras acum de către noul ministru de interne contele Iuliu Andrassy.

Vezuul Știrile ce vin dela acest uriaș sunt îngrozitoare. Ele vorbesc de sute și mii de oameni căzuți pradă lacomului foc pustiitor. În zilele trecute au fost pustiite încă două comune din apropierea mantelui, Ottaiano și San Giuseppe. Amândouă au fost formal bombardate de erupția Vulcanului, așa că tot s'a zdrobit și nimicuri. Nenorociții zac cu sutele sub ruine. Soldații aduși întru ajutor au scos până acum 300 morți din San Giuseppe, iar din Ottaiano 260.

În Neapol ține încă necontentit ploaia de cenușă. Regele și regina Italiei au cercetat Neapolul și comunele pustiite și au întreprins o colecție pe sama celor nenorociți.

Maiestatea Sa domnitorul nostru încă a trimis pe sama acestora zece mii de lire.

Ziar reînviat. În Cernăuți apare începând cu ziua Paștilor „Gazeta Bucovinei”, ziar care după o pauză de câțiva ani și-a început anul al șaptelea de muncă punându-se în serviciul politicii naționale române.

Foc. Ni-se scrie din comuna Hidiș comit. Turda Arieș, că un foc grozav a bătuit acolo Marți în săptămâna trecută. Focul a făcut în cenușe 46 case și 48 edificii economice, împreună cu biserică gr. catolică. Aceasta a ars total și clopotele s'au topit cu desăvârșire. Focul s'a iscat la casa preotului gr. cat. și ajutat de un vânt puternic într-o jumătate de oră a înmicit tot. Asigurați au fost numai doi proprietari. Pentru ajutorarea nenorociților s'a pornit colecție. Redacția foii noastre încă primește oferte marimonioase pentru acești nenorociți.

Pentru „Controla”. Rugăm on. redacția a „Controlei” să binevoiască a indica izvorul știrilor aceluia, cari se reproduc din ziarul nostru.

Expoziția de copii din Apoldul-romănesc. La crearea premiilor, ce se vor împărți între mamele vrednice la expoziția de copii, ce se va aranja de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu”, în comuna Apoldul-romănesc, au mai contribuit: Petru Comșa, comerici (Seliște), Gheorghe Talbure, diacon ceremonial, Dr. Nicolae Balan, prof. semin. Sebastian Stanca, colaborator la „Tel. Rom.” și Anastasiu Beșu, pract. consist., fiecare câte 1 cor. și Dr. Lucian Borcia, avocat, 2 cor.

Dar marinimos. Simțindu-se mare trebuință de ornate preoțești la biserica noastră gr. or. din Viena, Spectabila doamnă *Elena A. Ponomir* din Brașov a avut generozitatea a darui pe sama acestei biserice un rând de odăjdii foarte prețioase, de damasc. Când și'n forma aceasta viu a exprima evlavioasei donatoare cea mai arădă simțită mulțumită, rog totodată pe bunul Dzeu, ca și prin revărsarea bogătelor sale daruri cerești să'i răsplătească această faptă marinimioasă, acest nobil semn de iubire față de podoaba casei Sale. Viena la praznicul Învierii Domnului 1906. Dr. *Virgil Cioban* preot militar.

Petrecheri. Corpul învățătoresc din Jancrăm aranjază Joi în 6 Aprilie st. v. un concert în sala școlii de acolo cu următorul program: 1. Sfânt, sfânt, de G. Mugur. 2. Măestrii și plugarii, de H. Kirchner. 3. a) Hei Leliță din cel sat, b) Sub fereastra mândrei mele de G. Dima. 4. Dorul meu, de J. Mureșin. 5. Țăranul, de N. Stefu. 6. Nu'i dreptate, de G. Dima. Dans.

— Tinerimea română din Ofenbaia și jur aranjează un concert împreună cu reprezentatie teatrală la Dumineca Tomei, 22 April st. n. a. c. în sala casinei din Ofenbaia. Program: Două cântece populare, cor bărb. de T. Popovici, A. Bena. Vlăduțul mamei, comedie într'un act de I. Lupescu. I. Vidu „Sezătoarea” cor bărb. 4 voci. I. Vidu „Auzi valea” cor bărb. 4 voci. G. Coșbuc „Rugămintea din urmă” declamată de E. Bura. Chiriace „Morariul” cor bărb. 4 voci. I. Vidu „Păc, păc” cor bărb. 4 voci.

— Tinerimea română din Bonțida aranjază cu concursul tinerimei universitare române din Cluj o reprezentatie teatrală muzicală împreună cu dans Vineri în 20 Aprilie st. n. 1906. Program: 1. Cuvânt de deschidere. 2. T. Popovici: „Tot ți-am zis mândro” (cântat de corul studenților). 3. Sufletul dadei, declamație. 4. Otrava femeilor: Teatru. 5. Vidu: Săsuțelul Ardealului (corul studenților). 6. Otrava de hărciogi: Teatru. 7. Auzi valea: cor (cântat de corul junimii din Bonțida). 8. Peneș Curcanul: poezie (declamată de un student). 9. Dörner: Vântul suflă (corul studenților). 10. Tineretea nebunește: Teatru. 11. a) Sus îi dealul... b) Supărat ca mine nu i... corul studenților.

— Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrud-sat și jur invită la producțiunea teatrală urmata de dans ce-o aranjază în 17 Aprilie st. n. 1906 (a III-a zi de Paști) un grup de diletanți de acolo cu concursul Dnui A. P. Bănuț, elev al conserv. din București în sala cea mare dela hotelul „Detunata”. Inceputul precis la oarele 8 seara. Venitul curat este destinat pentru edificarea unei școli de fete a reuniunii. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuită pe cale ziaristică.

PARTEA LITERARĂ.

Alexandru Vlahuță.

(Studiu literar).

Introducere.

„A fost greu, în toată scurgerea celor optsprezece veacuri, să se prindă și să se întemeze la noi o mișcare literară sănătoasă și trainică. Prea am fost hărțuiți din toate părțile, prea au căzut pe capul nostru nevoi peste nevoi, și smăciniări peste smăciniări, ca să mai avem răgaz să ne gândim la păstrarea limbii și la înflorirea unei literaturi naționale. Când, după asprezece veacuri de exil, dintr-o dată, dintr-o dată, nenorocita noastră limbă începuse a trăi într-o atmosferă mai caldă și mai senină și a se înflori într-o formă curată și mai hotărâtă, sub iscusitele oânde ale harnicilor și talentaților nostri croniciari, când în viața noastră se deschisese și noua un drum bun și o viață mai ca lumea, căzu pe țară pacostea cea mare și grea a domniei fanariote.”

Energia, inteligența și cultura noastră națională, atârțată un moment, adoarme, electroformizată de asupririle și prigonirile străinilor lacomi și corupți, întreaga viață a acestui neam se întrerupe și cade într'un

somn lung de o sută de ani. Pe tronul Voivozilor Stefan și Mihail, se cocotează tot felul de lichele și de mofluzi din sandramelele fanarului.

„Toate deregătorile cad în mâinile parvenitilor haini, lihniti și desfranați. Gurile românilor amuțesc și condeele cărțurilor incremenesc și ruginesc în călimarele uscate. E o eclipsă lungă, care ține în neclintire și întunecă toată manifestarea vieții noastre intelectuale.

„In vremile acestea așa de grele și de furtunoase, țăranul obijnuit, înecat până în gât în biruri și nevoi, suspină din greu în bordeiul lui, și își cântă în frumoasa limbă strămoșească păsul și durerile și vijeliile soartei, ce-i bat pragul și-i mânăncă sufletul de atâta amar de vreme. El este singurul depozitar credincios, care păstrează cu sfințenie moștele neamului său, obiceiurile, graiul și legea, și bunele apucături moștenite dela străbuni.

„Când cerul se inseninează, când Tu dor își dă viața pentru a pune sfârșit acestei umilitoare epoci, — de preste munți, în sufletele de sfântul dor al redeșteptării, sosește ca un adevărat Mântuitor, neuitatul și înflăcăratul dascăl, Gheorghe Lazăr. Într-o chilie umedă și sărăcăcioasă, în părăginiile dela biserica sfântului Sava, acolo se strânsă câțiva băeți, săraci și dornici de învățătură, să asculte cele dintâi lecții rostite în limba românească.”

Școala Muntenia de robia fanariotilor prin Tudor Vladimirescu, care a fost ajutat și spriginit în mare măsură de școlarii însuflețiți ai marelui Lazar, care cel dintâi a afirmat, că în limba română se poate predă ori-ce știință — o nouă eră se începe în viața românească.

„O pleiadă de tineri apucă de demult uitata liră, precum zice Vlahuță în articolul citat și prind a cânta, în limba abia desmorțită și totuși frumoasă a neamului nostru, suferințele, mântuirea și înaltele chemări ale acestei țări. Și inimile tuturor se încălesc și cresc sub farmecul aceluiaș dor.”

Discipolul lui Lazăr, Eliade Rădulescu, desfășură o muncă uriașă pe terenul literaturii didactice și frumoase — lucru pe care l face în aceeași măsură A-sachi în Moldova. Numărul redeșteptătorilor și scriitorilor naționali se sporește în mod uimitor și mulți din ei, precum și urmașii lor compun generația dela 1848, care luptă pentru răsturnarea feudalizmului în țările române și introducerea vieții burgheze. Aproape toți bărbații politici ai acestei generații au fost, dacă nu poeți, prozatori — și cu toții au luptat nu numai cu arma dar și cu peana, — și li s'a împlinit marea fericire de a-și vedea visul cu ochii.

Deja lozina lui Eliade era: „Scrieți băeți, numai scrieți!” Și ace te cavinte n'au răsunat în pustiu. Ba s'au apucat de scris mulți — nechemăți. În vremea aceea însă această mișcare literară, deși de multe ori ușoară ca valoare și-a avut rostul: scriitorii transmiteau ideile și simțămintele timpului lor publicului, care le pricepea și se însuflețea de ele și astfel rezultatul a fost redeșteptarea națională și schimbarea politică.

Trecute însă valurile revoluției, în fața altor idei și simțăminte, ce agitau mulțimea, tiradele însuflețitoare și simțământul național al scriitorului, nu mai îndrăptăiau înșirarea de vorbe în formă literară. Și a trebuit să se nască un curent, care să stavilească șuvoiul, ce nu mai voia să încete, al scriitorilor de fraze și vorbe fără miez — și nici acelea spuse frumoase.

Acest soi de scriitori își află mare dușman în societatea literară dela Iași:

*) În Maiu 1821.

*) Vlahuță: Mișcare literară (Din goana vieții).

Junimea, înființată pe la 1863. În revista acestui cerc literar: „Convorbiri literare”, care începând cu 1 Martie 1867, apare până azi criticul Titu Maiorescu aduce mari servicii, apărând literatura românească de asasinarea din partea oamenilor netaleantați.

Dar Junimea se ridică totodată și împotriva școlii latinești, pornite din Ardeal, care voia să aducă limba românească cât se poate de aproape de cea latină din care se trage, atât în ce privește vocabularul cât și ortografia ei. Lupta dintre aceste două curente o aflăm astfel caracterizată de dl Dr. Gheorghe Alexies: „Két hatalmas ellenfél száll sikra bírásért: az egyik az ősi diósőség fegyverével harcol, az ösök emlékek Kultuszát hirdeti, a másik meg a népben rejlő nagy kincsek kiaknázásában s a jelen nagy ideáinak terjesztésében keresi a nemzetnek s irodalmának fölvirágztatását. Az első a multban él s belőle táplálkozik; emez a jelennek, hogy a jövő számára építsen; az első az érzelmeknek appellál a másik a hidegen gondolkodó elmét is segítségére szőlítja.”

Junimea și scriitorii grupați în jurul ei au dezvoltat activitate prielnică vremilor de atunci. Maiorescu se exprimă despre ea astfel: „Noua direcție, în deosebire de cea veche și căzută, se caracterizează prin simțământ natural, prin adevăr, prin înțelegerea ideilor, ce omenirea întreagă le datorește civilizației apăsene, și totodată prin păstrarea și chiar accentuarea elementului național.” Dl Dr. Alexies caracterizează această activitate în opul deja citat astfel: „A Junimea-nak s a hozzásatlakozott férfiaknak maradandó érdeme, hogy európai eszméket visznek be az oláh kulturába, europai magaslata emelik az oláh litteratúrát s az egységes irodalmi nyelv alapjait vetik meg” și la alt loc: „A Junimea formálja át európaivá s ezzel igazán nemzetivé az oláh kulturát és irodalmát. A régi írói gárda legkiválóbb alakja s az oláh litteratura egyik legnagyobb költője, Alexandri Vazul, szintén a Junimea társasághoz szegődik.” (Va urma).

Constantin Gurban.

— Cunună eternă. —

Adunați fiind preoții din Zarand într'una din zilele trecute parte în Brad, parte în Hălmașiu, pentru a-și alege deputați din cler, și-au adus aminte de fer. Constantin Gurban, adevăratul preot al altarului și neamului românesc și inspirați precum de faptele bărbătești și sfaturile înțelepte ale fericitului, așa și de recunoștința ce-i păstrează nu numai dieceza gr. or. română a Aradului ci întreagă biserica din metropolia gr. or. română din patria ungăr, în scopul de a păstra amintirea acestui „falcic stâlp al neamului și bisericii sale”, au depus la mâna subscribului din inimă curată jertfa modestă, din care să-i împletească cunună eternă.

Darul preoților s'a sporit cu al câtorva mireni iubitori de lumină, cari înțeleg scopul și face suma de 181 cor. 10 fl.

Această sumă s'a depus la „Crisana” institut de economii și credit în Brad spre fructificare sub nr. 738/906 și îndatăce se va rotunzi la 200 cor., taxa minimală cu care oricare Român poate să devină binefăcător fondator al institutului gimnazial din Brad — voi înainta-o corporațiunilor administrative cu rugarea ca fer. Constantin Gurban, demnul protoprezbiter al Boșog-ineului să fie înșirat între fondatorii gimnaziului nostru, între vrednicii Zaran-deni de odinioară și pomenirea lui să se facă din an în an până la finea veacului.

Prin aceasta se împlinește atât dorința nețărmurită a dăruitorilor, cât și cea a fericitului de a vedea institutul nostru cultural înaintând treptat spre desăvârșire. Că aceasta i a zăcut fericitului la inimă

*) Egyetemes irodalomtörténet, II. Kötet, az oláhok, 864 old.

*) Critice, vol. I. 1892, pag. 285

*) Pag. 846

*) „ 850

servește dovadă nu numai dragostea sa părintească față de slujitorii acestui Sion, ci peste toate, viața sa neașteptată în Maiu 1897 în Brad la sărbarea hramului institutului nostru, S. S. Constantin și Elena, dimpreună cu pprezb. Popovici din Siria și Groza (+) din Hălmașiu aducând cu sine daruri prețioase din timpurile străvechi și rostind cuvinte pline de înțelepciune solonică, asupra cărora nu odată trebui-vor să recugete toți cei la ale căror urechi au străbătut...

„In trăinicia unui așăzământ de cultură — zicea fericitul — nu-i ertat să ne perdem nădejdea, pe câtă vreme temelii lui e moralul și virtutea... Cultivați deci în inima tinerimii morală și virtutea. Deșteptați în ea dragostea de a munci! Deschideți ochi minții și veni-va timpul, trebuie să vină, când de sine se va înălța, desăvârși tot ce e firesc și vrednic! Răsări-va lumina care vă dă viață.

Au contribuit la cununa eternă: A) preoții: Vasile Damian, pprezb. în Brad, Cornel Lazar, pprezb. Hălmașiu, P. Rim-baș, preot Brad, Enea Joldea, diacon Hăl-mașiu, Aron Roman, preot Luncoiul de sus fiecare câte 10 K, I. Perian, preot Criștior, Iosif Tisu, preot Cebea, Lauren-ție Juga, preot Măgulița, N. Popescu, preot Luncoșoara, Petru Sirca, preot Tisa, fiecare câte 5 K I. Câmpian, preot Rovino, Vas. Giurgiu, preot Ocui, N. Pop, preot, Ormindea, fiecare câte 4 K, N. Balta, preot Ciuciu, Ioachim Ivan, preot Podele. I. Petrișor, preot Ocșor, fiecare câte 3 K, I. Rusu, preot Juncu, Aron Faur, preot Po-tingaiu, P. Micuța, preot Poenari, I. Giur-giu, preot Ocui, T. Bodea, preot Croșna, N. Florea, preot Tiulești, fiecare câte 2 K, I. P. Mera, preot Hontșor, Val. Cri-stea, preot Zimbru G. Micuța, preot Pră-văleni, I. Sărocu preot Fenișiu, I. Micuța, preot Riscuța, Al. Florea, preot Dumbrava Ir. Sirca, preot Sârbi, N. Budugan, preot Brusturi, A. Brad, câte 1 K.

B. mireni: Dr. P. Oprea, dir. gimn., Dr. I. Papp, adv. Brad, Alex. Draea, inv. penz., Cristior, câte 10 K, N. Bodea, v-notar, Miheleni, 6 cor. Dion. Sida, not. Băița, 4 K, Vas. Boneu, profesor Brad, I. Bărna, inv. Vaca, câte 2 K, Tr. Scuiu, prof. Brad, 1 K 10 fl. I. Leuca, primariu, Lazuri, M. Stoia, inv. Brad, N.N. Aliguis, Brad, câte 1 K, Maria Cristea, inv. Gura-Bărzii 4 cor. Biserica gr. or. din Hălmașiu 5 cor. Total 181 cor. 10 fl.

Fumul jertfei inimilor curate înalte-se la tronul cerscului părinte în jurul cărui planează duhul luminat al fer. pprezb. C. Gurban și reverse de acolo binecuvântare asupra tuturor fraților, cari prin jertfe curate pentru așăzămintele noastre culturale contribuie la luminarea, la învierea din morți a scump neamului românesc!

Brad, Bunaavestire, 1906.

Dr. P. Oprea

Cărți și reviste.

„Foiletoane”. Societatea academică „Junimea” din Cernăuți a scos în tipar un volum de „Foiletoane” scrise de Mihai Teliman, unul dintre cei mai regretați scriitori ai Bucovinei. Cartea se prezintă bine, unele dintre foiletoane sunt foarte interesante, scrise într-o românească bucovineană curată. Costă 2 cor. la Tipogra-fia „Școala Română” din Suceava.

Școala și Biserica, anul IX Nr. 3, o bună revistă bisericească și școlară. Apare în București. Costă la an 4 lei.

„Junimea literară” Nr. 4 al revistei literare din Suceava, a apărut cu un cuprins deosebit de bogat dovedind progrese frumoase. Costă la an 6 cor. „Comoara tinerimei” Nr. 16. Revistă pentru adevăr, bine și frumos, care cuprinde material bine ales și îngrijit, dar prea străin destinației, la care țintește. „Albina”, numărul de Paști al acestei escelente reviste populare a apărut cuprinzând articoli foarte potriviți hotarelor, în cari și-a mărginit activitatea. Costă la an 8 lei.

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului, delatăru tusa, flegma, asudarea noaptea

Se prescrie zilnic de medici și profesori la morburii de plămâni, tuse, convulsivă, scrofuloasă, influență.

Oferindu-i-se publicitate unitară înă preț să se cumpăreze... impachetare originală „Roche”

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Elveția)

„Roche”

Se cumpără prescriindu-se de medic în farm. cu 4 cor. sticlă

[83] 1-3

Edict de licitație.

Comuna bisericască gr. or. din Topârcea, protopresbiteratul Săliște, predă în licitație publică minuendă, la cancelaria comunală, în 30 Aprilie c. c. st. v. 10 ore a. m.

zidirea unui edificiu școlar.

Prețul strigării e preliminar cu 14,500 cor., o mare parte a materialului o pune comuna bis. la dispoziție. Oferte în scris provăzute cu vadiul de 10% se primesc din partea comitetului parohial până imediat la începerea licitației verbale. Comitetul își susține dreptul de alegere între cei 3 minusoferenți.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de zidire stau la vedere publică la oficiul parohial din loc.

Topârcea (p. u. Kisapold) în 1 Aprilie 1906.

Comitetul parohial.

Nr. 359-1906

[76] 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia Pricaz, devenit vacant în urma pensionării parohului Ioan Vlad, în conformitate cu rezoluțiunea Preavenatului Conzistor din 7 Februarie 1906 nr. 943. Bis. se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii preoțești dela stat.

Competenții au să-și trimită rugărilor instruite în înțelesul normelor din vigoare în termenul deschis oficiului protopresbiteral al tract. Orăștie, — și înainte de alegere cu prealabila înștiințare a aceleia au să se prezenteze în biserică pentru a cântă, respective a celebra și cuvânta. Orăștie, 25 Martie 1906.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Orăștiei în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Prin **Librăria arhidiecezană din Sibiu** (Nagyszeben) se pot procura

sigile pentru oficii

parohiale, protopresbiterale și alte oficii, cu prețul de 4 cor. cu cruce sau biserică în mijloc 5 cor. 40 fil., cu hramuri sau alte embleme 8 cor., plus porto postal 60 fil., cu ramburs 70 fil.

Sezonul de primăvară și vară 1906.**STOFE de BRÜNN VERITABILE**

Un cupon în lungime de 3-10 m, suficient pentru un costum de domni complet (sacou, nădragi și vestă), costă numai 7, 8, 10 cor. din lână de oaie bună; 12 și 14 cor. din lână mai bună; 16 și 18 cor. din lână fină; 21 cor. din cea mai fină lână de oaie veritabilă.

SIEGEL-IMHOF în BRÜNN.

Mustre gratis și franco. — Trimiterea stofei conform mustrei se garantează. Avantagiile, ce se obțin prin comandarea stofelor direct dela firma de mai sus, sunt considerabile.

Szebenvármegye alispánja.

Sz. 3315 1906 fj.

[80] 1-1

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegyénél megüresedett egy szolgabírói állás és ennek betöltésével esetleg megüresedő egyéb tisztviselői állásokra pályázatot hirdetek.

A minősítési kellékeket az 1883. évi I., az illetményeket pedig az 1904. évi X. t. cz állapítja meg.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy képesítéseket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a vármegye főispánjához czimezve a 125.000/1902. B. M. számú Vármegyei Ügyviteli Szabályzat 3.-5. §-aiban előírt módon 1906. évi május hó 26-áig annyiával inkább hozzám nyújtsák be, mivel később beadott kérvények nem lesznek figyelembe vehetők.

Oly pályázók pályázati kérvényei, kik még végleges vármegyei vagy állami szolgálatban nem állanak, a minősítést igazoló okmányokon kívül még az erkölcsi előéletüket és eddigi alkalmzatásukat igazoló hatósági és az ép testalkatukat és kifogástalan egészségi állapotukat igazoló orvosi bizonyítvánnyal is felszerelendők.

Nagyszeben, 1906. évi április hó 11-én.

Reissenberger Gusztáv s. k.
alispán.

Nr. 64 1906

[75] 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Boosiu cu filia Groși, protopresbiteratul Hunedoara, pe baza ordinului Preaven. Conzistor arhidiecezan dno 30 August 1905 nr. 8159 bis., se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post vor așterne cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare, până la termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta în biserică în termenul regulamentar, pentru a cântă, respective a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Hunedoara, în conțelegere cu comitetul parohial.

Hunedoara, la 20 Martie 1906.

Avram P. Pecurariu
protopresbiter.

Nu numai cetit

dar și probat trebuie
săpunul din lapte de crin
— *Steckenpferd* —

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezla și Teschen a/E (mai nainte săpun din lapte de crin al lui Bergmann, marca 2 băieși), dacă dorește oarecine să aibă teint alb și liber de pisturi cum și o culoare delicată a feții.

Se află de vânzare cu 80 fil. în Sibiu la farmacia „la urs” (piața mică), farmacia E. Rummel, str. turnului, C. Müller, piața mare, drogeria Carl Morscher, str. cisdădiei, I. B. Misselbacher sen., piața mare, G. Meltzer str. cisdădiei și gușterii, piața mică, prima fabrică transilv. de luminări de stearin (str. cisdădiei), 82 1-52 Carol Arz (str. cisdădiei), cum și în Sighișoara la farmacistul W. Lingner, I. B. Misselbacher.

P. T.

Am onoarea a recomanda onoratului public pentru sezonul de primăvară

Atelierul de croitorie Sibiu, strada poplăcii 21

— peste cale de Tipografia arhidiecezană —

în care confecționez pe lângă un serviciu solid și prompt și pe lângă prețuri moderate tot felul de haine bărbătești, ca: paltoane, pardesiuri, rocuri de salon, fracuri, jachete, etc., după cea mai nouă modă; asemenea confecționez tot felul de

* uniforme, cum și reverenzi și ornate bisericicești *

In cas de urgență reverențele le confecționez în 24 ore.

Rugând onoratul public a mă onora cu prețioasele sale comenzi, semnez

cu toată stima

Ioan Părau, croitor.

[59] 5-

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc 380000

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune e a se
aparatură vindecă bole

**pe lângă garanție.**

da împrejurării, că acest
vechi de 20 ani.

aparatură acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedirea circulației sângelui, anemie, amețeli, înțepături de ureche, bătăie de inimă, spasmuri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bole cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurte din toate părțile lumii cari prefălesc cu mulțumire învinovățune mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatură mea. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatură mea nu e permisă să se confunde cu aparatură „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial opriț fiind nefolositor, pe când aparatură mea e în genere cunoscută, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparaturii mare e cor. 5.—
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi
[2] 190 de 15 ani.

Prețul aparaturii mic e cor. 4.—
folosibil la copii și femei de constituție foarte
slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țară și strălănătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

In prețma esamenelor!**In prețma esamenelor!****Scrisori de esamen (propise)**

pentru scrierea română, germană și
dictando tipărite în Tipografia ar
hidiecezană, în colare venăte, pe
hârtie forte fină, mărime 24/31 cm

Prețul: de bucată 2 fil.; 100 bucăți 1-30 cor. și porto postal
Comandele din afară se eșecută imediat.

Librăria tipografiei arhidiecezane**TÖRÖK e FAURUL NOROCULUI!**

Neîntrecut este norocul care favorizează colecta noastră principală. Peste 25 milioane de coroane am plătit în scurt timp mușterilor noștri drept

căștiguri, între cari se află cele mai mari căștiguri, și anume:

de douăori premiul cel mare de **600.000 coroane**
cel mai mare câștig de **400.000**
5 a **100.000**, 3 a **90.000**, 2 a **80.000**, 3 a **70.000**, 3 a **60.000** mai multe a **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** și afară de acestea numeroase

căștiguri de **10.000**, **5000**, **3000**, **2000**, **1000**, **500**, etc.

Recomandăm deci participarea la loteria de clase, cea mai bogată în șanse din lume, care se începe în curând, prin comandarea unui los de noroc. (79) 1-3

In viitoarea loterie de clasă, a 18 a, se vor trage din
125.000 lozuri 62.500 cu căștiguri în bani
laolaltă în suma enormă de **16 milioane 457.000 coroane.**

Bestellen Sie die bei Ihrem**Namen stehende Glücksziffer!**

Viel Geld verschönert das Leben! Vielleicht überkommt der Mann die Frau oder die Frau den Mann durch einen der neben den Namen stehenden Nummer mit einem Hauptgewinn! Der Zufall spielt im Leben eine große Rolle und kann es gerade ein Zufall sein, mit der neben dem betreffenden Namen stehenden Nummer das Los getroffen zu haben, welches einen grossen Gewinn bringt!

Adám, Adél	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ot'ó, Melánia	30441
Adolár, Agnes	6314	Ede, Eszter	9868	Jakab, Jozsa	20284	Ödön, Marcsisz	30930
Adolf, Agola	9007	Elek, Etel	19321	János, Judit	20983	Pál, Neszti	34230
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Judiska	24203	Péter, Olga	34277
Aladár, Anna	20445	Emil, Francisca	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	35276
Albert, Anatólia	21619	Endre, Frída	24252	Kálmán, Katiúka	28874	Richard, Pelagie	35715
Alfréd, Apollonia	24215	Ernő, Genoréva	24363	Károly, Katalin	29334	Róbert, Petronela	35940
Akos, Aranka	24285	Perenc, Gertrud	29333	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroška	36412
Ambrus, Berla	28881	Frigeys, Gabriella	34933	Kristóf, Klótila	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rozsika	38238
Antal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41021
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38178	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	38301
Árpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	34703
Arthur, Bella	41794	Geza, Hermína	51338	Lőrinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	38049
Aurél, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Lenka	86014	Thamér, Theodora	38773
Attila, Cecilia	84309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	90370	Tivadar, Teréz	12348
Balázs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Márton, Lina	101939	Tibor, Terus	12349
Bálint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Lúdmilla	123502	Vendel, Valéria	123506
Barnabás, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123510
Béla, Cecilia	106999	Hugo, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123505	Ignác, Irén	123546	Miksa, Melvin	123511	Vince, Vilma	123521
Bernát, Emma	123509	Illés, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123522
Daniel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zsigmond, Zsuzsanna	123523
Dávid, Eva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Dénes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8692	Oszkár, Matild	12314		

Cel mai mare câștig ev. **1.000.000 coroane** Special 1 premiu de 600.000, 1 a 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 etc.

Prețul lozurilor originale pentru clasa primă — conform planului — este pentru
1/3 loz original fl. — 75. ori cor. 1-50, 1/4 loz original fl. 1-50, ori cor. 3-
1/2 „ „ 3- „ „ 6- „ „ 1/4 „ „ 6- „ „ 12- „ „

și se trimit cu ramburs sau după primirea banilor. Planuri oficiale gratis. Comandele pentru lozurile de mai sus sunt a ni-se trimite cu deplină încredere până în

22 Aprilie n. a. c.

deoarece numerii de mai sus ușor pot să treacă

A. TÖRÖK & Co.

Cea mai mare neguțătorie din Ungaria a loteriei de clasă.

BUDAPESTA. Despărțămintele loteriei de clasă ale colecturei principale:

Adresa telegrafică:
Törökék Budapest.

Centrala: Theresienring 46/a.

Filiala I: Waitznering 4/a.

Filiala II: Museumring 11/a.